

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	5
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	6
1.7 นิยามศัพท์	7
2 ความหมาย วิวัฒนาการ และความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	8
ธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์ และแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบ	8
อาชีพมัคคุเทศก์และการเปิดเสรีด้านการท่องเที่ยว	8
2.1 ความหมาย ความสำคัญ และแนวโน้มการพัฒนาอุตสาหกรรม	
การท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	8
2.1.1 ความหมาย วิวัฒนาการ และความเป็นมาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	9
2.1.2 ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อประเทศไทย	13
(1) ความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ.....	13
(2) ความสำคัญต่อสังคมและวัฒนธรรม	14
2.1.3 สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	14
(1) สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม.....	
การท่องเที่ยวระดับสากล.....	15

(2) สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม.....	
การท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	17
2.2 ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์.....	20
2.2.1 ความหมาย วิวัฒนาการ และความเป็นมาของธุรกิจนำเที่ยว.....	21
2.2.2 ความสำคัญของธุรกิจนำเที่ยวต่อประเทศไทย.....	24
(1) ความสำคัญต่อนักท่องเที่ยว.....	24
(2) ความสำคัญต่อประเทศและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย.....	24
2.2.3 ความหมาย วิวัฒนาการ และความเป็นมาของมัคคุเทศก์.....	25
2.2.4 ความสำคัญของมัคคุเทศก์ต่อประเทศไทย.....	29
(1) ความสำคัญต่อผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว.....	30
(2) ความสำคัญต่อนักท่องเที่ยว.....	30
(3) ความสำคัญต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว.....	30
(4) ความสำคัญต่อประเทศและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย.....	31
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ในประเทศไทย.....	31
2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว.....	31
2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์.....	39
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเสรีด้านการท่องเที่ยว.....	42
2.4.1 การเปิดเสรีด้านบริการท่องเที่ยวภายใต้กรอบความตกลง.....	
ขององค์การการค้าโลก.....	43
(1) โครงสร้างและหลักการสำคัญของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้า... ในสาขาบริการ (General Agreement on Trade in Service: GATS) .	47
(2) ข้อผูกพันเฉพาะตามตารางข้อผูกพันเฉพาะของไทย.....	
กับการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาการท่องเที่ยวภายใต้.....	
ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าในสาขาบริการ.....	
(General Agreement on Trade in Service: GATS).....	51
2.4.2 การเปิดเสรีด้านบริการท่องเที่ยวภายใต้กรอบความตกลงของอาเซียน....	54
(1) กรอบความตกลงอาเซียนด้านการบริการ (ASEAN Framework..... Agreement on Service หรือ AFAS).....	56

	(2) ข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยการยอมรับร่วมกันเกี่ยวกับคุณสมบัติ.....	
	วิชาชีพ (ASEAN Mutual Recognition Arrangement: MRAs)	59
	2.4.3 ผลของการเปิดเสรีด้านการท่องเที่ยวต่อประเทศไทย	64
3	มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์	66
	และผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวของประเทศไทย	66
	3.1 มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์.....	
	ของประเทศไทย	66
	3.1.1 คุณสมบัติและเงื่อนไขในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์.....	67
	(1) คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์	67
	(2) ประเภทของมัคคุเทศก์.....	68
	(3) อายุและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์.....	73
	3.1.2 หน้าที่ของมัคคุเทศก์	73
	3.1.3 มาตรการควบคุมมัคคุเทศก์และบทลงโทษ.....	80
	3.2 มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว	84
	ของประเทศไทย	84
	3.2.1 คุณสมบัติและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจนำเที่ยว.....	85
	(1) คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว.....	85
	(2) ประเภทของใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว.....	86
	(3) อายุและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว	87
	3.2.2 หน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว.....	87
	3.2.3 มาตรการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและบทลงโทษ	97
4	มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์	102
	ของต่างประเทศ.....	102
	4.1 สาธารณรัฐสิงคโปร์	102
	4.1.1 นโยบายของรัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยว.....	102
	4.1.2 การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบอาชีพมัคคุเทศก์	104

บทที่

หน้า

4.1.3 คุณสมบัติและเงื่อนไขในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ตาม	
Singapore Tourism Board Act.....	104
(1) คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์	105
(2) ประเภทของมัคคุเทศก์.....	105
(3) อายุและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์.....	105
4.1.4 มาตรการควบคุมมัคคุเทศก์และบทลงโทษ	106
4.2 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	110
4.2.1 นโยบายของรัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยว.....	110
4.2.2 การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบอาชีพมัคคุเทศก์	112
4.2.3 คุณสมบัติและเงื่อนไขในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ตาม	
LAW ON TOURISM No. 09/2017/QH14	113
(1) คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์	113
(2) ประเภทของมัคคุเทศก์.....	115
(3) อายุและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์.....	116
4.2.4 มาตรการควบคุมมัคคุเทศก์และบทลงโทษ	117
4.3 ประเทศมาเลเซีย.....	118
4.3.1 นโยบายของรัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยว.....	118
4.3.2 การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบอาชีพมัคคุเทศก์	119
4.3.3 คุณสมบัติและเงื่อนไขในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ตาม	
Tourism Industry Act 1992	120
(1) คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์	120
(2) ประเภทของมัคคุเทศก์.....	121
(3) อายุและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์.....	122
4.3.4 มาตรการควบคุมมัคคุเทศก์และบทลงโทษ	122
4.4 แนวทางการเปิดเสรีอาชีพมัคคุเทศก์ของต่างประเทศ	126

บทที่	หน้า
5	วิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดและบทลงโทษ.....
	ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ในประเทศไทย..... 134
5.1	ปัญหาและผลกระทบกรณีการลักลอบประกอบอาชีพมัคคุเทศก์.....
	โดยไม่ได้รับใบอนุญาต..... 135
5.2	ปัญหาและผลกระทบกรณีมัคคุเทศก์กระทำการเป็นซิตติ้งไกด์.....
	(Sitting Guide)..... 145
5.3	ปัญหาและผลกระทบกรณีมัคคุเทศก์ขายรายการนำเที่ยวเพิ่มเติม.....
	(Optional Tour)..... 148
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ..... 153
6.1	บทสรุป..... 153
6.2	ข้อเสนอแนะ..... 159
บรรณานุกรม.....	163
ประวัติผู้เขียน.....	170